

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Papouškové a soudců JUDr. Věry Pavláskové a JUDr. Františka Koláře v právní věci žalobce **EMPATE, a.s.**, se sídlem v Brně, Tilhonova 1169/12, IČ 28262204, zastoupeného Mgr. Petrem Alexandrem, advokátem v Brně, Moravské náměstí 629/4, proti žalovanému: **ARSTAV s.r.o.**, se sídlem v Radouňce 190, 377 01 Jindřichův Hradec, IČ 26030152, zastoupenému JUDr. Jaromírem Bayerem, advokátem v Českých Budějovicích, Jeremiášova 18, **o zaplacení částky 865.450,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 28.8.2015, č.j. 12 C 149/2015-22, **t a k t o :**

Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku v odstavcích I. a II. **p o t v r z u j e .**

Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku v odstavci III. **m ě n í** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 78.468,40 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 33.724,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně ve výroku v odstavci I. rozhodl tak, že se zamítá návrh žalovaného na prominutí zmeškání lhůty k vyjádření k žalobě. Dále ve výroku v odstavci II. byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci částku 865.450,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 0,05% denně z této částky od 15.2.2015 do zaplacení, to vše do

tří dnů od právní moci rozsudku. Konečně byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 78.832,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta žalobce (odstavec III).

Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že žalovaná částka 865.450,- Kč s příslušenstvím představuje nárok žalobce vyplývající z účastníky uzavřené smlouvy o dílo ze dne 11.8.2014 ve spojení s Dodatkem č. 1 ze dne 16.9.2014, když žalovanou částku vyúčtoval žalobce, coby zhotovitel díla, žalovanému podle odsouhlaseného soupisu prací, přičemž uvedený obnos se stal splatným 14.2.2015. Vzhledem k tomu, že ani na předžalobní výzvu žalobce nebylo reagováno, obrátil se žalobce se svým nárokem na soud. Soud prvního stupně vydal ve věci platební rozkaz. Proti němu podal žalovaný včas odpor, následně usnesením vydaným podle § 114b o.s.ř. bylo žalovanému uloženo, aby se ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení písemně vyjádřil ve věci samé k žalobě. Zároveň byl žalovaný poučen, že pokud se bez vážného důvodu ve věci včas písemně nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, bude mít soud za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává. Soud proto ve věci samé rozhodne rozsudkem pro uznání. V dalším soud prvního stupně konstatoval, že výše uvedené usnesení bylo zástupci žalovaného doručeno dne 14.7.2015. Žalovaný se k žalobě vyjádřil až dne 20.8.2015, když ve stejném podání žádal o prominutí zmeškání lhůty k vyjádření k žalobě a to s tím, že spolupracující advokát vyřizující tuto věc, odletěl do zahraničí, přičemž došlo k chybě v komunikaci jeho zastupující koncipientky. Soud prvního stupně posledně uvedené zhodnotil jako „nedostatky ve vnitřní komunikaci advokáta žalovaného“, které nejsou způsobilé k prominutí zmeškání lhůty s tím, že za tyto problémy nese odpovědnost výlučně advokát žalovaného. Konečně soud prvního stupně připomenul, že žalovaný pro případ nevyhovění jeho žádosti uváděl, že jeho podání má být pokládáno za „vzájemnou žalobu“. Podle soudu prvního stupně posledně uvedené nemůže ovlivnit závěr o zmeškání lhůty k vyjádření se k žalobě a „na postupu soudu“, zároveň dle názoru soudu prvního stupně žalovaným označená vzájemná žaloba neměla potřebné náležitosti takového podání, když zejména žalovaný neuvedl, čeho se domáhá. Soud prvního stupně proto s odkazem na ust. § 114b odst. 5 a § 153a o.s.ř. žalobě v plném rozsahu vyhověl.

Proti tomuto rozsudku se včas odvolal žalovaný. Ve vztahu ke svému návrhu na prominutí zmeškání lhůty odkazoval na argumentaci v dodatečném vyjádření k žalobě. Ohledně rozhodnutí ve věci samé žalovaný namítal, že nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání podle ust. § 153a o.s.ř., když i za situace, že žalovaný zmeškal lhůtu k podání vyjádření se k žalobě dle ust. § 114b o.s.ř., uplatnil proti žalobě vzájemný návrh podle ust. § 97 o.s.ř. Podle názoru žalovaného může žalovaný vzájemným návrhem uplatnit svá práva kdykoliv za řízení, není tedy limitován lhůtou pro podání vyjádření k žalobě dle ust. § 114b. Podle žalovaného je důsledkem uplynutí lhůty fikce uznání uplatněného nároku, nikoliv ztráta jeho dalších procesních nebo hmotně-právních práv. Situace, kdy žalovaný má vůči žalobci pohledávku minimálně ve stejné výši, jakou má vůči němu žalobce, tuto uplatnil vzájemným návrhem, pak pokud jeho podání nesplňovalo náležitosti vyžadované v ust. § 97 o.s.ř., měl jej soud poučit dle ust. § 43 o.s.ř. a určit mu lhůtu k odstranění vad. To se v dané věci nestalo, přičemž za situace, kdy pohledávka žalovaného souvisí rovněž s předmětem díla, jehož zaplacení vymáhal žalobce, z důvodu procesní ekonomie je vhodné vést o obou nárocích „samostatně“ řízení, když navíc, pokud by se žalobcův nárok stal vykonatelným, riskoval by jeho exekuční vymáhání a tím i ochromení

celého svého podnikání. Proto za spravedlivé a vhodné pokládal žalovaný, aby o obou nárocích bylo vedeno společné řízení. Navrhoval tedy zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce navrhoval potvrzení rozsudku soudu prvního stupně, když zejména přisvědčil postupu soudu prvního stupně, který se nezabýval vzájemným návrhem žalovaného v opožděném vyjádření, a to s tím, že vznesení vzájemného nároku je ve své podstatě procesní obranou žalovaného, když tvrzené skutečnosti měl možnost uvést jen ve lhůtě pro vyjádření ve věci samé. S ohledem na to, že žalovaný se včas ve věci samé nevyjádřil, nastala dle zákona fikce uznání nároku. Soud tak musel vydat rozsudek pro uznání z úřední povinnosti dle doslovného znění ust. § 153a odst. 1, 3 o.s.ř. Dle žalobce nelze ke vzájemnému nároku obsaženému v opožděném vyjádření vůbec přihlížet, nelze tudíž uvažovat ani o postupu, kdy by o vzájemném nároku mělo být jednáno a rozhodováno ve společném řízení. A konečně argumentoval žalobce tím, že vzájemný návrh žalovaného neměl ani základní rysy žaloby, když podle jeho názoru takto žalovaný postupoval účelově s tím, aby jeho opožděné vyjádření bylo pokládáno za vzájemný návrh, když v uvedeném ohledu byl návrh žalovaného formulován (vzájemný návrh vznášel pro případ, že by nebyl úspěšný s návrhem na prominutí zmeškání lhůty). Dle žalobce výše popsany postup žalovaného je jen snahou zdržovat průběh řízení, pokus zhojit dřívější procesní pochybení.

Odvolací soud po zjištění, že odvolání, které zákon nevylučuje, bylo podáno v zákonné 15-denní lhůtě účastníkem řízení (ust. § 201, § 202 a § 204 odst. 1 o.s.ř.) a že se opírá o způsobilý odvolací důvod podle ust. § 205b o.s.ř., přezkoumal napadený rozsudek podle ust. § 212a odst. 4 o.s.ř. a dospěl k závěru o nedůvodnosti podaného odvolání.

Podle ust. § 153a odst. 1 o.s.ř. uzná-li žalovaný v průběhu soudního řízení nárok nebo základ nároku, který je proti němu žalobou uplatňován, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání. Rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (ust. § 153a odst. 3 o.s.ř.). Podle ust. § 114b odst. 1 o.s.ř. vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a) nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1, 2). Podle odstavce 2 téhož zák. ustanovení k podání vyjádření podle odstavce 1 předseda senátu určí lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení. Podle ust. § 114b odst. 4 o.s.ř. musí být toto usnesení doručeno žalovanému do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení je vyloučeno a usnesení nesmí být žalovanému doručeno dřív než žaloba. Podle ust. § 114b odst. 5 o.s.ř. jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku musí být poučen.

Soud prvního stupně v této konkrétní věci postupoval zcela v intencích výše citovaných zák. ustanovení, neboť v tomto projednávaném případě nastala fikce uznání

nároku žalovaným a nejedná se o věc, ve které by nebylo možno uzavřít a schválit smír (ust. § 153a odst. 2 o.s.ř.). Podle argumentace žalovaného v odvolání sice vyjádření k žalobě nebylo podáno v zákonné lhůtě 30-ti dnů ode dne doručení usnesení s výzvou k vyjádření, avšak dle žalovaného jde o situaci, kdy okolnosti na jeho straně je možné kvalifikovat jako omluvitelný důvod. S tím se ale ani odvolací soud neztotožňuje, naopak zcela přisvědčuje závěru soudu prvního stupně, že žalovaným popsané okolnosti v žádosti o prominutí zmeškání lhůty za omluvitelný důvod pokládat nelze. Nepřítomnost vyřizujícího advokáta v advokátní kanceláři (a to zjevně dlouhodobě předem plánovanou) nelze mít za vážný důvod, který žalovanému neumožnil, aby soudu sdělil, že u něj nastal vážný důvod, který mu brání podat ve stanovené lhůtě písemné vyjádření. Nelze-li tudíž uzavřít, že žalovanému bránil v podání vyjádření a také ve sdělení, že u něj nastal vážný problém, který mu brání podat ve stanovené lhůtě písemné vyjádření, omluvitelný důvod, bylo na místě, jak to učinil soud prvního stupně, rozhodnout tak, že se návrh na prominutí zmeškání lhůty k vyjádření k žalobě zamítá. V důsledku toho, že žalovaný nesplnil povinnost uloženou mu v usnesení vydaném podle ust. § 114b odst. 1 o.s.ř., nastala fikce uznání nároku uplatněného žalobou. Jak je nepochybné ze stanovisek obou účastníků, uplatněný nárok vyplývá z účastníky uzavřené smlouvy o dílo ve smyslu ust. § 2586 a násl. o.z., když konkrétně se žalobce domáhá zaplacení ceny díla podle ust. § 2610 a násl. téhož zákona. Za správný je nutno označit i výrok v části o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci úrok z prodlení sjednaný účastníky ve výši 0,05 % denně, neboť takové ujednání připouští ust. § 1970 o.z., přičemž odvolací soud pokládá za potřebné pouze korigovat názory soudu prvního stupně v napadeném rozhodnutí tím, že sjednali-li účastníci, že žalobci náleží úrok z prodlení ve výši 0,05 % denně, pak nejde o roční úrok z prodlení ve výši 54 %, ale o úrok 18,25 % ročně. Takový úrok v žádném případě nelze shledat „nemravným“.

Jde-li o námitku žalovaného, že soud prvního stupně nevzal vůbec v potaz vzájemný návrh, pak ani s takovou námitkou se nelze ztotožnit. Odvolací soud pak v tomto ohledu odkazuje zejména na závěry v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 16.1.2003 sp. zn. 12 Cmo 153/2002, jenž byl publikován ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod R 32/2004. Tam byla vyslovena právní věta, podle které jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle § 114b odst. 1 o.s.ř. ve stanovené lhůtě nevyjádřil ani v této lhůtě nesdělil soudu, jaký vážný důvod mu ve vyjádření brání, nemohl se soud při vydání rozsudku pro uznání (§ 153a odst. 3 o.s.ř.) zabývat později vznesenou námitkou započtení. Uvedené je pak odůvodněno zejména tím, že nastane-li fikce uznání, musí soud prvního stupně ve věci rozhodnout rozsudkem pro uznání a je-li námitka započtení uplatněná po uplynutí 30-ti denní lhůty určené v ust. § 114b odst. 1, nemusí se jí soud prvního stupně zabývat, naopak musí rozhodnout rozsudkem dle fikce uznání.

Ze všech popsaných důvodů odvolací soud napadený rozsudek ve výroku v odstavcích I. a II. potvrdil podle ust. § 219 o.s.ř.

Při přezkumu napadeného rozhodnutí odvolací soud zjistil, že soud prvního stupně sice „co do základu“ rozhodl správně o nákladech řízení, když žalobci, který měl ve věci plný úspěch, svědčí dle ust. § 142 odst. 1 ve spojení s ust. § 142a odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů spojených s tímto řízením, soud prvního stupně však nesprávně určil jejich výši. Žalobci na nákladech právního zastoupení náleží odměna za tři úkony právní služby po 11.780,- Kč celkem částka 35.340,- Kč, na náhradě hotových výdajů

pak podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu částka 900,- Kč. Uvedené náklady ve výši 36.240,- Kč pak je na místě dle ust. § 139 odst. 1 a 3 o.s.ř. zvýšit o 21 % DPH, tudíž o částku 7.610,40 Kč. Celkem tak náklady právního zastoupení představují obnos 43.850,40 Kč, s připočtením soudního poplatku z žaloby ve výši 34.618,- Kč činí celkem náklady žalobce za řízení před soudem prvního stupně částku 78.468,40 Kč. Odvolací soud tedy postupem dle ust. § 220 o.s.ř. výrok o nákladech řízení (odstavec III.) změnil.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., když v odvolacím řízení byl znovu v plné míře úspěšný žalobce. Na těchto nákladech mu svědčí právo na náklady právního zastoupení, a to na odměnu za dva úkony právní služby po 11.780,- Kč (vyjádření k odvolání žalovaného a účast při odvolacím jednání), dále dva tzv. režijní paušály po 300,- Kč, na jízděm právního zástupce k odvolacímu soudu náleží 2.711,- Kč, když jde o náklady za cestu z Brna do Českých Budějovic a zpět v celkové délce 438 km osobním vozidlem Hyundai Santa Fe reg. zn. [REDAKCE], při průměrné spotřebě motorové nafty, 8,1 l/100 km, když podle vyhlášky č. 385/2015 Sb. činí sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel 3,80 Kč/1km, průměrná cena motorové nafty činí 29,50 Kč/1l. Konečně na náhradě za ztrátu času cestou k odvolacímu jednání, a to celkem za 10 půlhodin, náleží náhrada ve výši 1.000,- Kč (ust. 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu). Uvedené odměny a náhrady celkem v částce 27.871,- Kč bylo znovu nezbytné zvýšit o 21 % DPH, tudíž o částku 5.852,91 Kč. Celkové náklady žalobce vzniklé v souvislosti s odvolacím řízením činí částku 33.724,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání z důvodů dle ust. § 237 o.s.ř.. Dovolání lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Jindřichově Hradci.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 21. ledna 2016

JUDr. Helena P a p o u š k o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdeňka Boušková